

Нафъинг агар
халқа бешакдурур,
Билки, бу нафъ¹
ўзунга кўпракдурур.

Алишер Навоий

2023-yil
24-avust
payshanba
№ 106
(4858)

О'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Ishonch

Yurt taraqqiyoti yo'liida birlashaylik!

Республика комиссияси йиғилиши

БУХОРО ВИЛОЯТИНИ АЁЛЛАР ЖИНОЯТЧИЛИГИДАН, ФАРГОНА ВИЛОЯТИНИ АЁЛЛАР ИШСИЗЛИГИДАН ХОЛИ ҲУДУДГА АЙЛАНТИРИШ БЎЙИЧА ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Мамлакатимизда хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга ҳам моддий, ҳам маънавий ёрдам бериш, мухтасар айтганда, аёлларнинг ҳаётдан рози бўлиб яшашлари учун зарур шароитларни яратиш чоралари кўрилмоқда. Бу борада «Аёллар дафтари»нинг ўрни бўлакча.

Хусусан, мазкур ҳаётбахш ҳаракат доирасида фақатгина жорий йилнинг ўтган даври мобайнида бир миллион нафардан ортиқ хотин-қиз рўйхатга олинниб, шундан 865 минг 413 нафари, яъни 86,5 фоизига турли кўринишда амалий ёрдам кўрсатили.

Эндиликда ҳудудларга биринчирилган масъуллар «Аёллар дафтари»га қўшимча равишда хотин-қизлар орасидаги жиноятчилик ва ишсизликни бартараф этиш масалалари билан ҳам шугулланади.

Бу ҳаода Хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича Республика комиссиясининг навбатдаги йиғилишида маълум қилинди.

Республика комиссияси раиси Кудратилла Рафиқов олиб борган йиғилишида ҳар бир ҳудудни «Хотин-қизлар орасидаги ишсизлик ва жиноятчиликдан холи ҳудудга айлантириши» бўйича амалга оширилиши зарур бўлган қатор вазифалар муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, жорий йилнинг 28 июль куни давлатимиз раҳбари Фарғона вилоятида «Ҳудудларда хукукбузарликларнинг олдини олиш ва жиноятчиликка қарши курашиб борасидаги устувор вазифалар» юзасидан ўтказган видеоселектор йиғилишида хукуқ-тартибот соҳасидаги ишлар ҳақида тұхталиб, Фарғона вилоятини «Хотин-қизлар ўртасида ишсизликдан холи ҳудудга айлантириши» ташаббусини илгари сурган эди.

Шунингдек, Президентимиз Бухоро вилоятига ташрифи чогида «Хотин-қизлар орасида жиноятчиликдан холи ҳудуд» бўйича Бухоро вилоятини намуналини ҳудудга айлантириши юзасидан мутасадиди раҳбарларга топширилар берган эди.

Йиғилишида мазкур вазифаларни амалга ошириш учун ушбу вилоятларда штаб ва унинг қошида учта йўналишида Ишчи гурӯхлар тузилиши белгиланди.

Хотин-қизлар ўртасида жиноятчиликни бартараф этиш бўйича тузиладиган Ишчи гурӯх таркиби

Сандакбар АБДУРАМОНОВ олган сурʼатлар

касаба уюшмалари, ички ишлар, прокуратура, адлия органлари, оила ва хотин-қизлар, бандлик, ёшлар, иктиносидёт, соғлиқни саклаш, таълим, спорт, ёшлар, дин ва бошқа йўналишлардаги «Инсон» ижтимоий хизматлар марказлари ҳамда вилоят ҳокимлиги вакиллари киритилади.

Бир хафта ичидаги Ишчи гурӯх аъзолари ўртасида доимий алоқа ва ахборот алмашинувини йўлга кўйиб, Хотин-қизлар ўртасидаги жиноятчилик бўйича 2021-2022 йиллар якунлари ҳамда 2023 йилнинг етти ойлик статистикаси шакллантирилади ва жиноятчилик турлари ҳамда тенденциялари таҳлил қилинади.

Умуман, эндиликда жиноятчиликнинг олдини олиш мақсадида ҳар бир мажаллада кенжамоатчилик олдида хукукни муҳофаза қиливчи органдар иштирокида жиноятлар келиб

етилган жиноятларнинг статистик таҳлили, сабаб ва ҳолатлари, уларнинг ёши, ижтимоий аҳволи, оиласий мухити, жиноятга мойиллиги, миграциядан ёки жазони ижро этиш масалаларидан қайтгани ва ҳоказолар чукур ўрганилади.

Шунингдек, 20 сентябргача тазийик ва зўравонликни эрта аниқлаш ҳамда аёллар жабрланишининг олдини олиш мақсадида ҳудудларда аноним сўровномалар ўтказилиб, натижалари таҳлил этилади.

Ишчи гурӯх дастлаб хотин-қизлар сони, шундан 18-55 ёшдаги хотин-қизлар ва уларнинг қанчаси ногирон ва қанчаси меҳнатга лаёқатли эканини аниқлаиди.

20 сентябргача хотин-қизларни иш билан таъминлаш бўйича ҳудуд

чиқиши сабабларини муҳокама қилиш амалёти қўлланилади.

Ишсизликни бартараф этиш бўйича тузиладиган Ишчи гурӯх таркибига ҳам касаба уюшмалари, оила ва хотин-қизлар, бандлик, ёшлар, иктиносидёт ва бошқармалар, банклар ҳамда вилоят ҳокимлиги вакиллари киритилади.

Ишчи гурӯх дастлаб хотин-қизлар сони, шундан 18-55 ёшдаги хотин-қизлар ва уларнинг қанчаси ногирон ва қанчаси меҳнатга лаёқатли эканини аниқлаиди.

20 сентябргача хотин-қизларни иш билан таъминлаш бўйича ҳудуд

моклар ва соҳалар кесимида ҳар бир туман ва шаҳардаги вакант бўлган доимий иш ўринлари, вактнча ва мавсумий иш ўринлари, тадбиркорлик, ўзини ўзи банд қилиш, томорқадан самарали фойдаланиш каби омиллар сарҳисоб қилинади.

25 сентябргача ишсиз аёлларнинг сони ва уларнинг хоҳиш-истаклари ҳамда ҳудуддаги мавжуд имкониятлар ўзаро мувофиқлаштирилган ҳолда ҳар бир аёлни иш билан таъминлаш бўйича дастлабки таҳдидий хуласалар чиқарилади.

Видеоселектор йиғилишида, шунингдек, «Аёллар дафтари»нинг жорий йилги мавсуми муҳокама қилиниб, камчиликларга йўл қўйган

масъуллар қатъий огоҳлантирилди.

Хотин-қизлар муаммоларини тизимили равишда ҳал этиш, уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича Республика комиссиясининг йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг ўринbosari Зулайҳо Маҳкамови, Баш прокурор ўринbosari Светлана Ортикова, Ички ишлар вазири ўринbosari Бекмурод Абдулаев, Оила ва хотин-қизлар кўмитаси раиси Озода Парпибоева ҳамда «Халқ банки» бошқарув раиси ўринbosari Гулзода Рашидовалар иштирок этишида ва сўзга чиқиши.

Ғуломжон МИРАҲМЕДОВ

«ISHONCH»

Наманган вилояти

Саёҳат

Тошкент шаҳри

Хукук

Фаолларга эҳтиром

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациисининг Наманган вилояти кенгаси ҳамда Болаларнинг дам олишини ва соғломлаштирилишини ташкил этиш Департаментининг вилоят бошқармаси ташаббуси билан ёз мавсумида оромгоҳларда фаол ишлаган 40 нафар ходимнинг Хива шаҳрига саёҳати ўшистирилди.

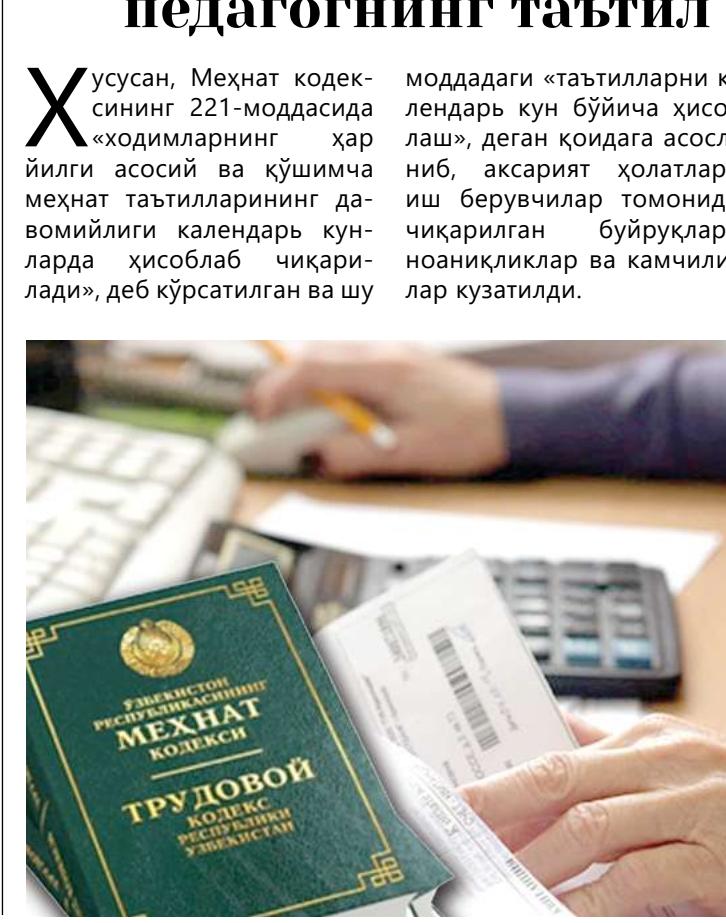
Наманган – Хоразм йўналиши бўйлаб ташкил этилган туристик саёҳат эрта тонгдан Поп – Хива поездига қиши билан бошландид. Саёҳат давомида ходимлар кўхна ва навқирон Хива, Урганч шаҳарларидаги диккатга сазовор жойларда бўлишиди.

Очиқ осмон остидаги музей, дея тарифланувчи бўзул гўшалар саёҳат қиливчиларда катта таассусор колдириди. Айниска, Иchanқalъанинг қадимий, маҳобатли кўриниши барчани ўзига ром этган рост.

Ҳамасбларини билан саёҳат кўлишининг гашти ўзгача бўлар экан, – дейди «Мехржон» оромгоҳи тарбиячиси Муроджон Исоков. – Ташкилотчиларга ташакур!

Уч кун давомида саёҳатда ходимларга барча шароитлар яратиб бериди.

Шерзод КАМОЛОВ, Болаларнинг дам олишини ва соғломлаштирилишини ташкил этиш Департаментининг Наманган вилоят бошқармаси бош мутахassisи

7 МИНГ 219 НАФАР педагогнинг таътил шули қайта ҳисобланди

Xусусан, Мехнат кодексининг 221-моддасида «ходимларнинг ҳар йилги асосий ва қўшимча меҳнат таътилларининг давомийлиги календарь кунларда ҳисоблаб чиқарилади», деб кўрсатилган ва шу

моддадаги «таътилларни календарь кун бўйича ҳисоблаш», деган қоидага асосланиб, аксарият ҳолатларда иш берувчилар томонидан чиқарилган бўйруқларда ноаникликлар ва камчиликлар кузатилди.

Мисол учун, пойтахти миздаги 335 таълим учбонларига оид бўйруқлар 288 тасида хатоликлар аниқланди ва таътил пуллари нотуғри ҳисобланган ҳолатлар бўйича қўйи ташкilotларга кўрсатмалар берилди.

Хусусан, Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Тошкент шаҳар кенгаси томонидан Мактабгача ва мактаб таълими, Адлия ҳамда Камбағаликни қисқартириш ва бандлик бош бошқармасига тегиши хатлар билан мурожаат йўлланди.

Уларда таълим муассасаларида иш берувчи ва ҳар

билий боғлиқ моддаларини мавжуд қонунчилик талабларига мослаштириш, таълим муассасаларига раҳбарларининг ходимларга меҳнат таътили бериш ва ҳақ тўлаш тўғрисидаги бўйруқларига ўзгаририш киритиш сурʼатлариди.

Ўзбекистон – Ҳамасбларини билан саёҳат кўрсатиладиги таътилларни ўзгаририш киритиш сурʼатлариди. Бундан ташкари, ўрганишилар милиард 530 миллион 800 минг 345 нафар педагог ходимнинг қонуний хукуqlari тикланди.

Азиза УМАРАЛИЕВА, Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Тошкент шаҳар кенгаси бош юрисконсульти

Юртимизда «тўй қилсан», элга ош берсам», деб ти-лак қилмайдиган одам топилмаса керак. Тўйлар ҳам замона зайли туфайли ўзгариб, анча оврўпалашиб бормоқда. Ҳаттоқи, бу хайрли маросим ортича дабдабозликча бориб етмоқда. Энг ачинарлиси, тўйларни ихчамлашириш ҳақида кўп гап бўйса-да, сезиларни натижага ҳали кўрининганича йўқ.

Одатда ёз ўртасида тўйлар авжига чиқади. Шу кечакундуза кунда тўй, нахорда оши. Субҳидамда бўладиган тадбирлар ҳам санъаткорларсиз ўтмайди, албатта. Шаҳарда-ку бир нави, аммо қишлоқ ахлини қийнад келётган катта бир муаммо бор. У ҳам бўлса, аксар тўйхоналарнинг (акустика) шовқинга чидамлилик, овоз ютиш хусусиятлари инобатга олинмасдан курилганидир. Базмгоҳдаги «банг-бунг», «гуп-гуп»ларга зўрга чидайди киши. На тоонминг лаззати та-тийди, на бир сўхбат қовушади.

«ЭЛЛИК ГРАММ» ТЎЙГА БЕЗАК БЎЛАДИМИ?

Ароқ – кулфатлар дояси. Бу зормандага шунчалик меҳр қўйганимизи, у бўйласа, тўйдан файз қочармиш. Аслида-чи?

Қишлоқда бўлган воқеа. Уч киши тўй дастурхонидан ширакайф туршиади. Қишлоқчилик «рул»га ҳам ўтирилади. Елдек учиб бораётган машинада гурунг қизииди. Ширакайф улфатлар битта-битта носвой «суринади». Жумладан, хайдовчи ҳам. Маълум вақтдан сўнг, хайдовчи эшикни очиб носни тупирмоқчи бўлганда рулдан кўли чиқиб кетиб, а-

ТЎЙ ИСРОФГАРЧИЛИК ВА ДАБДАБОЗЛИК ПОЙГАСИ ЭМАС

фальт йўлга боши билан урилади. Бошқарувчисиз қолган машина автоҳалотагат учраб, икки шерикнинг ҳам тақдири фожиали якун топади.

– Тўйдаги ичклилк билан боғлиқ фожеали воқеалар оз эмас. Афуски, тўйлардаги ичклилкбозлиқ нахорги ошларга ҳам кўчяпти, – дейди Кўшработ тумани «Қоратош» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Садриддин Исмоилов. – Ўн қишилини битта дастурхонга камида 4-6 та ароқ кўйиш урфга айланаб бормоқда. Тўғри, ҳамма

ҳам бу зормандага зор эмас. Менимча, бугун нафақат тўйларни ихчамлашириш, балки ичклилкинг тортилишини ҳам бир мөнгёра солиши зарур.

Ха, бутун тўйлар билан боғлиқ машмашалар ортятди. Айниқса, Самарқандада кузатилаётган баъзи ҳолатлар кўпчиликнинг муҳокамасига сабаб

бўлди. Ижтимоий тармоқларда тарқалган видеолавҳада бир «боивачча» бир неча тахлам пулни сочиб ўюборди.

БЕФАРОСАТЛИКИМ ЁКИ МАСЪУЛИЯТСИЗЛИК?

Тўйлarda миллий валютамиз оёқости қилингани акс этган видеолавҳаларни кўрган-

лар орасида «орзу-ҳавасли қишилар экан», деганлар ҳам топилди. Пул топиб, ақл топмаганлар, деб баҳоловчилар ҳам кўп бўлди.

Нима, бошқа ҳудудларда бадавлат қишилар йўқми? Бор! Бироқ уларнинг Самарқандаги «боивачча»лардан фарқи шуки, уларда миллий валютага нисбатан ҳурмат, давлат олдида масъулити бор.

Тўй ўтказишидаги «поига»да улоқ олишга интилишлар кучайб боряпти. Самарқандада туримарказида бўлуб ўтган ҳашаматли тўй видеоси энди ортича. Майли, келин-куёвнинг кемада сузуб келишини ҳавасга йўйиб кўя қолайлик. Аммо тўй декорацияси ва хорижлик санъаткорларни унча-мунча ҳаммён

Долзарб мавзу

латаларининг қўшма қарори чиқкан. Орадан бир неча тойларнига қарамай, унга амал қилмаганларга чора кўришнинг хукукий асоси яратилмади.

Бунинг оқибатида турли хурмача қилиқлар кўпайса кўпаймоқдаки, буткул чек кўйилмаяпти. Эндиликда маърақамаросимлар борасида Сенат ва Қонунчилик палатаси белгилаган мъёбларларга амал қилмаганларнинг «танобини тортиб кўйиш» вақти аллакачон этиб келган, утиб ҳам кетяпти.

ЯХШИ ОТГА БИР ҚАМЧИ...

Шу ўринда бир қишининг саволига Шайх Мухаммад Соидик Мухаммад Юсуфнинг берган жавобини эслатиб утиш фойдадан холи бўлмайди.

«Тўйларда пул сочиш ёки уни ўша ерда рақсга тушаётгандарга бериш ҳаромми?» деган саволга «Ҳа, чунки бу ҳаром ишни олқишиш бўлади. Гуноҳга рози бўлиш гуноҳ, гуноҳни олқишиш эса янада қаттироқ. Валоҳу аъланм!» деб жавоб берилган.

Аслида бу жавобга изоҳнинг ўрни йўқ. Факат ҳолоса чиқариш, унга амал қилиш ҳар кимнинг ўзига ҳавола, албатта.

Ҷўкбон МАРҚАЕВ, журналист, Нурилла ШАМСИЕВ, «Ishonch» мухабири

ISSN 2010-5003 2007-yil 11-yanvarda Oʻzbekiston Matbuot va axborot agentligida 116-raqam bilan roʻyxatga olingan.

«Ishonch» va «Ishonch-Доверие» gazetalarini tahrir hayati:

Qudratilla RAFIQOV (tahrir hayati raisi), Ulug'bek JALMENOV, Anvar ABDUMUXTOROV, Sayfulllo AHMEDOV, Ravshan BEDILOV, Qutlimurot SOBIROV, Suhrob RAFIQOV, Shoqosim SHOISLOMOV, Hamidulla PIRIMQULOV, Nodira G'UYIBNAZAROVA, Anvar QULMURODOV

(Bosh muharrirning birinchi o'rinsari), Mehriddin SHUKUROV (Mas'ul kotib – «Ishonch»), Valentina MARSENYAK (Mas'ul kotib – «Ishonch-Доверие»)

Bosh muharrir Husan ERMATOV

Bo'limlar:
Kasaba uyushmalar hayoti – (71) 256-64-69
Huquq va xalqaro hayot – (71) 256-52-89
Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport – (71) 256-82-79
Xatlar va muxbirilar bilan ishlash – (71) 256-85-43
Marketing va obuna – (71) 256-87-73

Hududlardagi muxbirilar:
Qoraqalpog'iston Respublikasi – (+998-99) 889-98-20
Andijon viloyati – (+998-99) 889-90-23
Buxoro viloyati – (+998-99) 889-90-31
Jizzax viloyati – (+998-99) 889-90-34
Namangan viloyati – (+998-99) 889-98-02
Navoiy viloyati – (+998-99) 889-90-28
Samarqand viloyati – (+998-99) 889-90-26
Sirdaryo viloyati – (+998-99) 889-98-55
Surxondaryo viloyati – (+998-99) 889-90-32
Toshkent viloyati – (+998-99) 600-40-44
Farg'oncha viloyati – (+998-99) 889-90-24
Xorazm viloyati – (+998-99) 889-98-01
Qashqadaryo viloyati – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart.
Mualliflar fikri tahririyat niqtai nazardin farqlanishi mumkin.

Navbatchi muharrir: A. Abdurahmonov

Musabihilar: D. Xudoyberganova, D.Ravshanova

Sahifalovchi: M. Shukurov

Bosishga topshirish vaqt – 23:10
Topshirildi – 23:20

Bahosi kelishilgan narxda

Manzilimiz:
100165, Toshkent shahri,
Buxoro ko'chasi, 24-y.

E-mail: ishonch1991@yandex.uz

Tahririyat hisobraqami:

2021 0000 0004 3052 7001,
ATIP «Ipoteqa bank»
Yashnobod filiali,
bank kod: 00959,
STIR: 201133889,
OKED: 58130

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.
Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida terilib va sahilfalandi.

Gazeta ofset usulida,
A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
Buyurtma 450

Nashr ko'sratkichi: 133

Umumiy adadi 30383

16331 nusxasi «Erudit»
MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili:
Samarqand shahri,
Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Ахир, биз одаммиз-ку!..

Олимнинг ҳам душмани бўладими?

Туркнялик укамиз Аҳмет Ақалинни сиёсатчунослик бўйича фалсафа доктори диссертациясини ёқлагани билан табриклига бўлдим. У давлат ташкилотида хизмат қиласди.

– Бу иммий дарражагиз учун мояннингизга кўшилдами? – деб сўради.

– Йўқ, унинг учун олий таълим мусассасида ишлаб, диссертация ёзиб, ёлласа, уни олқишиш ўрнiga нима учун душманларни кўплиши керак!

Хўрз ҳамма жойда ҳам бир хил қичқирап экан-да?

Ие, бир бечора оддий одамлар каби яшашдан вуз кечиб, йиллар ҳаётнинг кўп-кўп неъматлари баҳридан ўтиб, кечасио қундизи ишлаб, диссертация ёзиб, ёлласа, уни олқишиш ўрнiga нима учун душманларни кўплиши керак!

Галати эмасми?

Ахир, биз – одаммиз-ку!

Корқалпоқларнинг «Танка» деган киносини кўргансиз. Одамлар сал танилганроқ, муайян мавқега эга танишини кўрса, ундан «танка» сифатида фойдаланмоқчи бўлаверади. Бир томони, бир табийдек ҳам туколади. Ахир одам одамга

ҳам қуруқ қўймайман, бирорадар...

– Бобо-бобиларим ҳам, ота-онам ҳам етим боқиб, савоб топшишган. Энди менинг куним етимларининг ҳаққини ёйишга қолдими? Кашиб, ишик, хизматим, шунга яраша топар-туарим бор, дедим.

Совуқнина хайрларшидик. Кўзларига қарадим.

Лоақал: «Дунёда шунақа ҳалол одамлар ҳам бўлар эканда-а?» – деган

хуносага келмади. Асло!

«Мина афус, бу одамнинг кўнглини топа олмайдим, каттароқ вазба

қилишиим керак эди-

микан?» – деб ҳисоблаб кетди.

Шунчалар содда одамманим ё? Бундай «содда» одамлар жамиятда шу қадар камайб кетганим? Ҳаётда ҳамма одамлар ўрмондаги бўйлар галасидек ўлжасига жон-жаҳди билан ташланганни?

Галати эмасми?

Ахир, биз – одаммиз-ку!

Етимнинг ҳақи

микан?» – деб ҳисоблаб кетди.

Шунчалар содда одамманим ё? Бундай «содда» одамлар жамиятда шу қадар камайб кетганим? Ҳаётда ҳамма одамлар ўрмондаги бўйлар галасидек ўлжасига жон-жаҳди билан ташланганни?

Галати эмасми?

Ахир, биз – одаммиз-ку!

Миллат ва маънавият

Тешиб чиқмаган беш грамм

Тошкентда зарурат юзасидан бир таксига ўтироқ мўлудим. Хайдовчи кеярга боришимни сўради. Айтдим.

– Яхши. Ўтиринг. Жума намозига улгурадар эканман, – деди.

Ўзеки дегани таксига оғизга мум тишлаб чиқмайди-ку. Гаплашиб кетдик. Навоийлик экан. Ҳаётнинг оғирлиги пул топиш қийин бўлиб кетганидан нолиганча нолиди ўзим.

– Илгари нима иш қилгансиз? – деб сўради.

– Зўр ишда шишағиман, ака, – деди. – Пул донасиўрак (шўрданак) эди. Буханка нон қиқарадиган цехининг хўжайини эдим. Ҳар бир нондан оз